Pirje Lankinen

U 31/2025 vp

Eduskunta
Talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

U 31/2025 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien ja asetusten muuttamiseksi digitalisaation ja yhteisten eritelmien osalta (Omnibus IV -ehdotukset)

Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto

Sosiaali- ja terveysministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja toteaa seuraavaa:

Sosiaali- ja terveysministeriön sektorille kuuluvat köysiratalaitteistot (EU) 2016/424, jotka Suomessa ovat pääasiassa hiihtohissejä, sekä olennaisessa määrin työkäyttöön tarkoitetut henkilönsuojaimet (EU) 2016/425 ja koneet (EU) 2023/1230.

Ministeriö katsoo, että U-kirjelmä on hyvä yleistason esitys komission ehdottamista muutoksista koskien digitaalisesti toimitettavia tietoja.

Kuten U-kirjelmässä todetaan, säädöskohtaisesti on joitakin eroavaisuuksia yleisesti todettuun. Sosiaali- ja terveysministeriö toteaa komission ehdotuksesta seuraavat seikat:

Köysiratalaitteistot (EU) 2016/424

Komission ehdotus köysiratalaitteistoja koskevan EU-asetuksen muutoksista liittyy lähinnä köysiradoissa käytettäviä osajärjestelmiä ja turvakomponentteja valmistavien yritysten velvoitteisiin ohjeiden ja tietojen toimittamiseen digitaalisessa muodossa. Tällaisia osajärjestelmiä ja turvakomponentteja valmistaville yrityksille ei digitaalinen tiedon välitys aiheuttane vaikeuksia. Myös köysiratalaitteistojen valmistajien ja heidän asiakkaiden digitaaliset valmiudet lienevät riittäviä.

Ministeriö katsoo, että komission ehdotukset keventäisivät yritysten hallinnollista taakkaa ja ohjeiden ja tietojen digitaalisuus parantaisi niiden ajantasaisuutta ja saatavuutta. On huomattava ohjeiden ja tietojen kansalliset kielivaatimukset, jotka ovat suomi ja ruotsi.

Henkilönsuojaimet (EU) 2016/425

Komission ehdotuksen mukaan henkilönsuojainten ohjeiden ja tietojen toimittaminen olisi sallittua sähköisessä muodossa, kuitenkin niin, että jos suojain olisi tarkoitettu kuluttajille tai kohtuudella ennakoitavissa olosuhteissa on todennäköistä, että kuluttajat käyttävät sitä, vaikka se ei olisi tarkoitettu heille, ohjeet olisi toimitettava paperilla tai pakkauksessa.

Suurinta osaa työkäyttöön tarkoitetuista henkilönsuojaimista myydään myös kuluttajille. Tällöin ohjeiden olisi ehdotuksen mukaan oltava paperilla tai pakkauksessa eli nykytilanteeseen ei tulisi muutosta.

Työturvallisuuslain (738/2002) 15 §:n mukaan henkilönsuojaimet hankkii työnantaja, jonka on henkilönsuojainten valinnasta ja käytöstä työssä annetun valtioneuvoston asetuksen (427/2021) 8 §:n mukaan mm. annettava tiedot suojaimen turvallisesta käytöstä. Ministeriö katsoo, että sähköisessä muodossa annettavat ohjeet ovat riittävät työntekijöiden käyttöön tarkoitetuille henkilönsuojaimille, joita kuluttajat eivät todennäköisesti hanki/käytä. Kuitenkin

on huomioitava, että työtä tehdään myös matkapuhelinverkkojen ulottumattomissa (esim. metsurit). Tämän vuoksi on perusteltua, että ehdotuksen mukaan on oltava mahdollista tulostaa ohjeet tai tallentaa ne laitteelle.

Koneet (EU) 2023/1230

Ministeriön tietoon ei ole tullut, että uuden koneasetuksen vaatimukset digitaalisista käyttöohjeista olisi aiheutumassa erityisiä ongelmia työssä käytettävien koneiden osalta. Tietojen välittäminen digitaalisesti on valmistajien ja markkinavalvontaviranomaisten välillä tavanomaista. Komission ehdotukset muutoksista koneasetukseen ovat kannatettavia ja parantaisivat etenkin yritysten ja valvontaviranomaisten välistä tiedon vaihtoa. On huomattava ohjeiden ja tietojen kansalliset kielivaatimukset, jotka ovat suomi ja ruotsi.

Suuressa osassa komission Omnibus-ehdotuksista on asiakkaalle annettu mahdollisuus pyytää painetussa muodossa olevat käyttöohjeet valmistajalta 6 kk:n kuluessa ostoksesta. Koneasetukseen tätä mahdollisuutta ei ole sisällytetty, vaan asiakkaan tulee pyytää painetussa muodossa olevat ohjeet ostohetkellä.